

CYKL | CHODZĘ DO KINA
GRUPA WIEKOWA | SZKOŁA PODSTAWOWA 1-3

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

opracowanie: Marcin Majkut

FILM | „HALVDAN – PRAWIE WIKING”, reż. G. Åkerblom

Historia przyjaźni 11-letniego Halvdana i Maie, nawiązująca w warstwie fabularnej do „Romeo i Julii” Szekspira, jednakże w przeciwieństwie do sławnej opowieści o dwójce zakochanych pochodzących z dwóch wrogo nastawionych do siebie rodów, mająca dobre zakończenie. W „Halvdan – prawie wiking” mamy też do czynienia z dwiema stronami, które niegdyś rozłączone nie potrafią się ze sobą porozumieć i dojść do zgody. Halvdan i Maie mają plan, aby pogodzić obie strony. Ale jak się można domyśleć, nie będzie on łatwy do zrealizowania. Średniowieczna historia o mocy przyjaźni i dochodzeniu do zgody, podejmująca temat wzajemnego wspierania się i dzielenia, które stanowią ważny fundament międzyludzkich relacji.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Film stwarza okazję do omówienia z uczniami tematów:

- Przyjaźń mimo przeszkód – czyli dlaczego przyjaciele się czasem kłócą
- Dzielenie się, czyli wzajemne wspieranie
- Cel nie uświęca środków

Przyjaźń i zgoda, czyli dlaczego przyjaciele czasem się kłócą

Historia Halvdana i Maie dotyczy całej zbiorowości dwóch wiosek, części Zachodniej i Wschodniej. Nieporozumienia z przeszłości, a tak naprawdę kłótnia braci o to, kto powinien rządzić wioską po śmierci ojca, doprowadziła do rozłamu całej społeczności. Upór i brak dialogu prowadzą do eskalacji podziału i nasilającej się wrogości. Halvdan, Maie i wielu mieszkańców dwóch stron, dostrzega, że ta cała sytuacja jest sztucznie wyolbrzymiona i powinna zostać pokojowo zakończona. Efektem zwrotnym prowadzącym do pogodzenia się braci jest interwencja ich żon oraz w ostateczności, niefortunne działanie mnicha, który jednoczy obydwie strony. Jak możemy zauważyć, dojście do zgody czasami musi być poprzedzone działaniami mediatorów, kogoś, kto uświadomi nam, że nie działamy logicznie, racjonalnie, ale opieramy się na przeczuciach, tłumionych pretensjach, błędnych założeniach, czyli nieporozumieniach, które niewyjaśnione prowadzą do rozpadu relacji, a w ostateczności wrogości. Tylko wejście na drogę dialogu daje możliwość dogadania się i powstrzymania konfliktu. Czytelną metaforą przerwanych więzi i braku kontaktu jest zniszczony most łączący dwie strony wioski. Młodym: Maie i Halvdanowi to nie przeszkadza, znajdują inne przejście łączące obie strony, trudniejszą i dłuższą drogę, ale skuteczną. Ich spotkanie i naturalna chęć nawiązania i pogłębienia relacji jest pierwszym krokiem w kierunku połączenia całej wioski na powrót w jedność, choć i oni mają chwilę zwątpienia i wstępują na drogę kłótni. Ale jak mówi mama Maie, przyjaciele już tak mają, walczą ze sobą, kłócą się, ale potem się godzą, ponieważ potrafią być ze

sobą szczerzy i łączy ich zaufanie. To ostatnie jest wielokrotnie przywoływane w filmie jako istotny element przyjacielskich relacji.

Zrozumienie bezproduktywności własnego uporu wobec nawiązania relacji pomiędzy braćmi Alarikiem i Ragnarem i otwarcie się na dialog, jest również wejściem na drogę rozwijania przyjacielskich kontaktów. Braci łączy przecież również więzy krwi, najsilniejsze z możliwych.

Pytania:

Dlaczego Alarik i Ragnar nie utrzymują ze sobą kontaktów, co ich podzieliło? Co poróżniło Maie i Halvdana? Jak Maie i Halvdan doszli do porozumienia? Kto jest mediatorem w tym filmie? Co spowodowało pogodzenie się braci i zjednoczenie wioski?

Dzielenie się, czyli wzajemne wspieranie

Maie uczy Halvdana strzelać z łuku, pływać, pomaga mu ugasić ogień, oddaje mu łuk i strzały. Halvdan, słysząc, że Maie ma zostać odesłana do klasztoru, proponuje ucieczkę. Razem więc odpływają łodzią. Przyjaciele starają się być blisko siebie i wspierać, pogłębiając w ten sposób łączącą ich relację. Dzieląc się oddają sobie nawzajem część siebie, wzbogacając tym samym własny świat. Jednym słowem – dzielenie się to dążenie do obopólnych korzyści.

Podobnie jest z pomysłem dzielenia się zasobami pomiędzy Wschodnią a Zachodnią częścią wioski. Na Zachodzie jest dużo pożywienia, ale brak soli, która mogłaby pomóc zachować jedzenie w dobrym stanie na dłużej i wzbogacić smak potraw. Na Wschodzie natomiast jest sól, ale ludzie głodują, gdyż doskwiera brak pożywienia. Podzielenie się swoimi zasobami rozwiązałoby istotne problemy całej wioski. Aby jednak doszło do wymiany, niezbędna jest otwartość na dialog oraz okazywanie sobie wzajemnego szacunku i zaufania.

Pytania:

Maie uczy Halvdana różnych rzeczy, a czego uczy Halvdan Maie? Jak wspierają się wzajemnie inni mieszkańcy wioski? Jaką propozycję wzajemnego wspierania się ma dla swojego męża Ragnara jego żona Frida?

Cel nie uświęca środków

W filmie „Halvdan – prawie wiking” poznajemy postać mnicha, który wprowadza chrześcijaństwo na nowych terenach nie znających jeszcze nauk Jezusa Chrystusa. Sama idea chrześcijaństwa, oparta na miłości bliźniego, jest bezsprzecznie bardzo szczytna, a życie zgodnie z naukami Jezusa warte wspierania. W filmie pozostaje tylko wątpliwy wybór środków, jakie mają prowadzić do chrystianizacji plemienia wikingów. Zachowanie mnicha, który szantażem i siłą chce osiągnąć swój cel jest nieakceptowalne. Jego działanie jest także jaskrawym przykładem tego, że cel, niosący ślady świętości, nie uświęca żadnych środków.

To samo, ale w innej skali, dotyczy postępowania Maie i Halvdana, którzy wybierają jedzenie ze spiżarni Zachodnich. Ich cel jest szczytny i mają też dobre chęci, ale kradnąc jedzenie, dopuszczają się grabieży, co w żaden sposób nie jest dopuszczalne i podlega karze.

Pytania:

Dlaczego zachowanie Maie i Halvdana związane z wyciąganiem jedzenia ze spiżarni i gromadzenia w jaskini jest nieakceptowalne? Na jakie konsekwencje naraża ludność zachodniej wioski? Co chciał osiągnąć mnich, biorąc za zakładnika Maie? Czy można w imię wiary i Boga, głosić dobro, zmuszając do tego innych i działając nieetycznie?